T090 ATĐ 2 (04) Luận Chúng Sự Phần A Tỳ Đàm Q4-Phân Biệt Các Thâu Tóm

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1541 - LUAÄN CHUÙNG SÖÏ PHAÀN A TYØ ÑAØM - Quyeån 4

LUAÄN CHUÙNG SÖÏ PHAÀN A TYØ ÑAØM
QUYEÅN 4
Phaåm 6: PHAÂN BIEÄT THAÂU TOÙM, Phaàn 1

Phaùp nhó dieäm, phaùp thöùc, phaùp thoâng nhó dieäm, phaùp duyeân, phaùp taêng thöôïng, phaùp saéc, phaùp phi saéc, phaùp khaû kieán, phaùp baát khaû kieán, phaùp höõu ñoái, phaùp voâ ñoái, phaùp höõu laäu, phaùp voâ laäu, phaùp höõu vi, phaùp voâ vi, phaùp höõu traùnh, phaùp voâ traùnh, phaùp theá gian, phaùp xuaát theá gian, phaùp nhaäp, phaùp baát nhaäp. Phaùp nhieãm oâ, phaùp baát nhieãm oâ. Phaùp y gia, phaùp y xuaát yeáu. Phaùp taâm, phaùp phi taâm. Phaùp taâm phaùp, phaùp phi taâm phaùp. Phaùp taâm töông öng, phaùp taâm baát töông öng. Phaùp taâm coäng höõu, phaùp phi taâm coäng höõu. Phaùp taâm tuøy chuyeån, phaùp phi taâm tuøy chuyeån. Phaùp taâm nhaân, phaùp phi taâm nhaân. Phaùp taâm thöù ñeä, phaùp phi taâm thöù ñeä. Phaùp duyeân taâm, phaùp phi duyeân taâm. Phaùp taâm taêng thöôïng, phaùp phi taâm taêng thöôïng. Phaùp taâm quaû, phaùp phi taâm quaû. Phaùp taâm baùo, phaùp phi taâm baùo. Phaùp nghieäp, phaùp phi nghieäp. Phaùp nghieäp töông öng, phaùp phi nghieäp töông öng. Phaùp nghieäp coäng höõu, phaùp phi nghieäp coäng höõu. Phaùp nghieäp tuøy chuyeån, phaùp phi nghieäp tuøy chuyeån. Phaùp nghieäp nhaân, phaùp phi nghieäp nhaân. Phaùp nghieäp thöù ñeä, phaùp phi nghieäp thöù ñeä. Phaùp duyeân nghieäp, phaùp phi duyeân nghieäp. Phaùp nghieäp taêng thöôïng, phaùp phi nghieäp taêng thöôïng. Phaùp nghieäp quaû, phaùp phi nghieäp quaû. Phaùp nghieäp baùo, phaùp phi nghieäp baùo. Phaùp höõu, phaùp phi höõu. Phaùp höõu töông öng, phaùp phi höõu töông öng. Phaùp höõu coäng höõu, phaùp phi höõu coäng höõu. Phaùp höõu tuøy chuyeån höõu nhaân, phaùp phi höõu tuøy chuyeån phi höõu nhaân. Phaùp höõu thöù ñeä, phaùp phi höõu thöù ñeä. Phaùp duyeân höõu, phaùp phi duyeân höõu. Phaùp höõu taêng thöôïng, phaùp phi höõu taêng thöôïng. Phaùp höõu quaû, phaùp phi höõu quaû. Phaùp höõu baùo, phaùp

phi

SOÁ 1541 - LUAÄN CHUÙNG SÖÏ PHAÀN A TYØ ÑAØM - Quyeån 4 67

höõu baùo. Phaùp ñoaïn tri, phaùp trí sôû tri, phaùp phi trí sôû tri. Phaùp ñoaïn tri sôû ñoaïn, phaùp phi ñoaïn tri sôû ñoaïn. Phaùp tu, phaùp phi tu. Phaùp chöùng, phaùp phi chöùng. Phaùp taäp, phaùp phi taäïp. Phaùp höõu toäi, phaùp voâ toäi. Phaùp haéc, phaùp baïch. Phaùp thoaùi, phaùp baát thoaùi. Phaùp aån moät, phaùp baát aån moät. Phaùp kyù, phaùp voâ kyù. Phaùp dó khôûi, phaùp baát khôûi. Phaùp kim khôûi, phaùp phi kim khôûi. Phaùp dó dieät, phaùp phi dó dieät. Phaùp kim dieät, phaùp phi kim dieät. Phaùp duyeân khôûi, phaùp phi duyeân khôûi. Phaùp duyeân sinh, phaùp phi duyeân sinh. Phaùp nhaân, phaùp phi nhaân. Phaùp höõu nhaân, phaùp phi höõu nhaân. Phaùp nhaân khôûi, phaùp phi nhaân khôûi. Phaùp nhaân töông öng, phaùp phi nhaân töông öng. Phaùp kieát, phaùp phi kieát. Phaùp sinh kieát, phaùp phi sinh kieát. Phaùp thuû, phaùp phi thuû. Phaùp thoï, phaùp phi thoï. Phaùp thuû sinh, phaùp phi thuû sinh. Phaùp phieàn naõo, phaùp phi phieàn naõo. Phaùp oâ ueá, phaùp baát oâ ueá. Phaùp höõu oâ ueá, phaùp phi höõu oâ ueá. Phaùp trieàn, phaùp phi trieàn. Phaùp trieàn truï, phaùp phi trieàn truï. Phaùp trieàn sinh, phaùp phi trieàn sinh. Phaùp höõu duyeân, phaùp voâ duyeân. Phaùp höõu giaùc, phaùp phi höõu giaùc. Phaùp höõu quaùn, phaùp phi höõu quaùn. Phaùp khaû laïc, phaùp phi khaû laïc. Phaùp thoï duïng, phaùp phi thoï duïng. Phaùp höõu söï höõu duyeân, phaùp voâ söï voâ duyeân. Phaùp höõu thöôïng, phaùp voâ thöôïng. Phaùp vieãn, phaùp caän. Phaùp höõu löôïng, phaùp voâ löôïng. Phaùp kieán, phaùp phi kieán. Phaùp kieán xöù, phaùp phi kieán xöù. Phaùp kieán töông öng, phaùp phi kieán töông öng. Phaùp phaøm phu, phaùp phi phaøm phu. Phaùp phaøm phu coäng, phaùp phi phaøm phu coäng. Phaùp ñònh, phaùp phi ñònh. Phaùp naõo, phaùp phi naõo. Phaùp caên, phaùp phi caên. Phaùp Thaùnh ñeá nhieáp, phaùp phi Thaùnh ñeá nhieáp. Phaùp coäng höõu, phaùp phi coäng höõu. Phaùp töông öng, phaùp phi töông öng. Phaùp quaû, phaùp phi quaû. Phaùp höõu quaû, phaùp phi höõu quaû. Phaùp baùo, phaùp phi baùo. Phaùp höõu baùo, phaùp phi höõu baùo. Phaùp nhaân duyeân, phaùp phi nhaân duyeân. Phaùp höõu nhaân duyeân, phaùp phi höõu nhaân duyeân. Phaùp xuaát, phaùp phi xuaát. Phaùp höõu xuaát, phaùp phi höõu xuaát. Phaùp töông tuïc, phaùp phi töông tuïc. Phaùp höõu töông tuïc, phaùp phi höõu töông tuïc. Noùi xong hai phaùp coù hai traêm möôøi saùu loaïi. Phaùp thieän, phaùp baát thieän, phaùp voâ kyù. Phaùp hoïc, phaùp voâ hoïc, phaùp phi hoïc phi voâ hoïc. Phaùp kieán ñoaïn, phaùp tu ñoaïn, phaùp baát ñoaïn.

SOÁ 1541 - LUAÄN CHUÙNG SÖÏ PHAÀN A TYØ ÑAØM - Quyeån 4 68

Phaùp kieán ñoaïn nhaân, phaùp tu ñoaïn nhaân, phaùp baát ñoaïn nhaân. Phaùp khaû kieán höõu ñoái, phaùp baát khaû kieán höõu ñoái, phaùp baát khaû kieán voâ ñoái. Phaùp baùo, phaùp phi baùo, phaùp phi baùo phi phi baùo. Phaùp haï, phaùp trung, phaùp thöôïng. Phaùp tieåu, phaùp ñaïi, phaùp voâ löôïng. Phaùp yù laïc, phaùp phi yù laïc, phaùp phi yù laïc phi baát yù laïc. Phaùp laïc caâu, phaùp khoå caâu, phaùp baát khoå baát laïc caâu. Phaùp caâu khôûi, phaùp caâu truï, phaùp caâu dieät.

Phaùp phi caâu khôûi, phaùp phi caâu truï, phaùp phi caâu dieät. Phaùp taâm caâu khôûi, phaùp taâm caâu truï, phaùp taâm caâu dieät. Phaùp phi taâm caâu khôûi, phaùp phi taâm caâu truï, phaùp phi taâm caâu dieät. Tam giôùi (ba coõi): Duïc giôùi, Saân giôùi, Haïi giôùi. Laïi coù tam giôùi: Xuaát yeáu giôùi, Voâ saân giôùi, Voâ haïi giôùi. Laïi coù tam giôùi: Duïc giôùi, Saéc giôùi, Voâ saéc giôùi. Laïi coù tam giôùi: Saéc giôùi, Voâ saéc giôùi, Dieät giôùi. Ba höõu laø Duïc höõu, Saéc höõu, Voâ saéc höõu. Ba laäu laø Duïc laäu, Höõu laäu, Voâ minh laäu. Ba ñôøi laø quaù khöù, vò lai, hieän taïi. Ba söï noùi laø: Söï noùi veà quaù khöù, Söï noùi veà vò lai, Söï noùi veà hieän taïi. Ba khoå laø: Khoå cuûa khoå khoå, Khoå cuûa bieán khoå, Khoå cuûa haønh khoå. Ba phaùp laø: Phaùp coù giaùc coù quaùn, Phaùp khoâng giaùc coù quaùn, Phaùp khoâng giaùc khoâng quaùn. Ba ñòa laø: Ñòa coù giaùc coù quaùn, Ñòa khoâng giaùc coù quaùn, Ñòa khoâng giaùc khoâng quaùn. Ba nghieäp laø: Nghieäp thaân, nghieäp khaåu, nghieäp yù. Laïi coù ba nghieäp laø: Nghieäp thieän, nghieäp baát thieän, nghieäp voâ kyù. Laïi coù ba nghieäp laø: Nghieäp hoïc, nghieäp voâ hoïc, nghieäp phi hoïc phi voâ hoïc. Laïi coù ba nghieäp laø: Nghieäp kieán ñoaïn, nghieäp tu ñoaïn, nghieäp baát ñoaïn. Laïi coù ba nghieäp laø: Nghieäp hieän phaùp nhaän laõnh, nghieäp sinh phaùp nhaän laõnh, nghieäp haäu phaùp nhaän laõnh. Laïi coù ba nghieäp laø: Nghieäp laïc thoï, nghieäp khoå thoï, nghieäp baát khoå baát laïc thoï. Noùi xong ba phaùp coù chín möôi ba loaïi.

SOÁ 1541 - LUAÄN CHUÙNG SÖÏ PHAÀN A TYØ ÑAØM - Quyeån 4 69

Boán nieäm xöù laø thaân nieäm xöù, thoï nieäm xöù, taâm nieäm xöù, phaùp nieäm xöù. Boán chaùnh caàn laø phaùp aùc baát thieän ñaõ khôûi phaûi sieâng naêng tìm phöông tieän ñoaïn tröø noù. Phaùp aùc baát thieän chöa khôûi leân thì sieâng naêng tìm caùch ñöøng cho noù khôûi leân. Phaùp thieän chöa sinh thì sieâng naêng tìm phöông tieän khieán noù sinh. Phaùp thieän ñaõ sinh thì sieâng naêng tìm phöông tieän tu taäp khieán noù truï, khoâng ñeå rôi maát, tu taäp ñaày ñuû môû roäng trí chöùng. Boán nhö yù tuùc laø Nhö yù tuùc duïc ñònh tònh haønh thaønh töïu, Nhö yù tuùc tinh tieán ñònh tònh haønh thaønh töïu, Nhö yù tuùc taâm ñònh tònh haønh thaønh töïu, Nhö yù tuùc tueä ñònh tònh haønh thaønh töïu. Boán thieàn laø sô thieàn, nhò thieàn, tam thieàn, töù thieàn. Boán Thaùnh ñeá laø khoå thaùnh ñeá, khoå taäp thaùnh ñeá, khoå dieät thaùnh ñeá, khoå dieät ñaïo thaùnh ñeá. Boán voâ löôïng laø töø - bi - hyû - xaû. Boán voâ saéc laø Khoâng nhaäp xöù, Thöùc nhaäp xöù, Voâ sôû höõu nhaäp xöù, Phi töôûng phi phi töôûng nhaäp xöù. Boán Thaùnh chuûng laø: Thaùnh chuûng bieát ñuû tuøy luùc xin ñöôïc y phuïc. Thaùnh chuûng bieát ñuû tuøy luùc xin ñöôïc thöùc aên. Thaùnh chuûng bieát ñuû tuøy luùc ñöôïc caùc thöù ngoïa cuï, nguû nghæ. Thaùnh chuûng öa thích nôi thanh vaéng tu taäp. Boán quaû Sa-moân laø: Quaû Sa-moân Tu-ñaø-hoaøn, Quaû Sa-moân Tö- ñaø-haøm, Quaû Sa-moân A-na-haøm, Quaû Sa-moân voâ thöôïng A-la-haùn. Boán trí laø Phaùp trí, Tyû trí, Tri tha taâm trí, Ñaúng trí. Laïi coù boán trí laø: Khoå trí, Taäp trí, Dieät trí, Ñaïo trí. Boán bieän laø: Nghóa bieän, Phaùp bieän, Töø bieän, Tuøy öùng bieän. Boán duyeân laø: Nhaân duyeân, Thöù ñeä duyeân, duyeân duyeân, Taêng thöôïng duyeân. Boán thöùc aên laø: Thoâ ñoaøn thöïc, Teá xuùc thöïc, YÙ tö thöïc, Thöùc thöïc. Boán doøng chaûy

(Löu) laø doøng chaûy cuûa Duïc, cuûa Höõu, cuûa Kieán, cuûa Voâ minh. Boán caùi aùch laø: AÙch duïc, aùch höõu, aùch kieán, aùch voâ minh. Boán chaáp thuû laø: Chaáp duïc, chaáp kieán, chaáp giôùi, chaáp ngaõ. Boán phaùp laø: Phaùp quaù khöù, vò lai, hieän taïi, phaùp khoâng phaûi quaù khöù - vò lai - hieän taïi. Laïi coù boán phaùp laø: Phaùp thuoäc coõi Duïc, phaùp thuoäc coõi Saéc, phaùp thuoäc coõi Voâ saéc, phaùp khoâng thuoäc vaøo ñaâu.

SOÁ 1541 - LUAÄN CHUÙNG SÖÏ PHAÀN A TYØ ÑAØM - Quyeån 4 70

Laïi coù boán phaùp laø: Phaùp thieän nhaân, Phaùp baát thieän nhaân, Phaùp voâ kyù nhaân, Phaùp khoâng phaûi nhaân thieän - khoâng phaûi nhaân baát thieän-khoâng phaûi nhaân voâ kyù. Laïi coù boán phaùp laø: Phaùp höõu duyeân duyeân, Phaùp voâ duyeân duyeân, Phaùp höõu duyeân duyeân voâ duyeân duyeân, Phaùp phi höõu duyeân duyeân phi voâ duyeân duyeân. Noùi xong boán phaùp coù taùm möôi boán loaïi. Naêm aám laø: Saéc aám, thoï aám, töôûng aám, haønh aám, thöùc aám. Naêm thaïnh aám laø: Saéc thaïnh aám, thoï thaïnh aám, töôûng thaïnh aám, haønh thaïnh aám, thöùc thaïnh aám. Naêm coõi laø: Coõi ñòa nguïc, ngaï quyû, suùc sinh, trôøi, ngöôøi. Naêm phieàn naõo cuûa thaân laø: Thaáy khoå ñoaïn tröø phieàn naõo cuûa thaân, thaáy taäp ñoaïn tröø phieàn naõo cuûa thaân, thaáy dieät ñoaïn tröø phieàn naõo cuûa thaân, thaáy ñaïo ñoaïn tröø phieàn naõo cuûa thaân, tu ñoaïn tröø phieàn naõo cuûa thaân. Naêm phaùp laø: Saéc phaùp, taâm phaùp, taâm phaùp phaùp, taâm baát töông öng haønh phaùp, voâ vi phaùp. Noùi xong naêm phaùp coù hai möôi laêm thöù. Saùu giôùi laø: Ñaát, nöôùc, gioù, löûa, hö khoâng, thöùc. Saùu phaùp laø: Phaùp kieán khoå ñoaïn, phaùp kieán taäp ñoaïn, phaùp kieán dieät ñoaïn, phaùp kieán ñaïo ñoaïn, phaùp tu ñoaïn, phaùp baát ñoaïn. Noùi xong saùu phaùp coù möôøi hai loaïi. Baûy söû laø: Tham duïc, saân giaän, höõu aùi, maïn, voâ minh, kieán, nghi. Baûy thöùc truï laø: Chuùng sinh coù saéc, ñuû loaïi thaân, ñuû loaïi töôûng, laø haøng ngöôøi- trôøi. Ñoù goïi laø truï xöù ban ñaàu cuûa thöùc. Chuùng sinh coù saéc, ñuû loaïi thaân, moät loaïi töôûng, laø nôi choán chuyeån ñoåi ñaàu tieân cuûa thaân Phaïm thieân. Ñoù goïi laø truï xöù thöù hai cuûa thöùc. Chuùng sinh coù saéc, moät loaïi thaân, ñuû loaïi töôûng, laø coõi trôøi Quang aâm. Ñoù goïi laø truï xöù thöù ba cuûa thöùc. Chuùng sinh coù saéc, moät loaïi thaân, moät loaïi töôûng, laø coõi trôøi Bieán tònh. Ñoù goïi laø truï xöù thöù tö cuûa thöùc. Chuùng sinh voâ saéc, ñaõ lìa heát thaûy moïi caûn ngaên cuûa saéc töôûng, cuoái cuøng khoâng coøn baát cöù töôûng naøo. Tö duy voâ löôïng khoâng xöù, nhaäp voâ löôïng khoâng nhaäp xöù, laø coõi trôøi Khoâng nhaäp xöù. Ñoù goïi laø truï xöù thöù naêm cuûa thöùc. Chuùng sinh voâ saéc, ñaõ lìa heát thaûy khoâng nhaäp xöù, voâ löôïng thöùc nhaäp, voâ löôïng thöùc nhaäp xöù, laø coõi trôøi Thöùc nhaäp xöù. Ñoù goïi laø truï xöù thöù saùu cuûa thöùc.

SOÁ 1541 - LUAÄN CHUÙNG SÖÏ PHAÀN A TYØ ÑAØM - Quyeån 4 71

Chuùng sinh voâ saéc, ñaõ lìa heát thaûy thöùc nhaäp xöù, voâ sôû höõu nhaäp, voâ sôû höõu nhaäp xöù, laø coõi trôøi voâ sôû höõu nhaäp xöù. Ñoù goïi laø truï xöù thöù baûy cuûa thöùc. Baûy giaùc chi: Nieäm giaùc chi, Traïch phaùp giaùc chi, Tinh tieán giaùc chi, Hyû giaùc chi, YÛ giaùc chi, Ñònh giaùc chi, Xaû giaùc chi. Noùi xong baûy

phaùp coù hai möôi moát loaïi. Taùm giaûi thoaùt xöù: Laø trong coù saéc töôûng, ngoaøi quaùn saéc, goïi laø lónh vöïc giaûi thoaùt thöù nhaát. Trong khoâng coù saéc töôûng, ngoaøi quaùn saéc, laø lónh vöïc giaûi thoaùt thöù hai. Tònh thaân chöùng giaûi thoaùt xöù, goïi laø lónh vöïc giaûi thoaùt thöù ba. Ñaõ lìa heát thaûy caûn ngaên cuûa saéc töôûng, cuoái cuøng hoaøn toaøn khoâng coøn baát cöù töôûng naøo, tö duy nôi Voâ bieân khoâng xöù, nhaäp voâ bieân khoâng nhaäp xöù, goïi laø lónh vöïc giaûi thoaùt thöù tö. Lìa heát thaûy khoâng nhaäp xöù, voâ löôïng thöùc nhaäp, voâ löôïng thöùc nhaäp xöù, goïi laø lónh vöïc giaûi thoaùt thöù naêm. Lìa heát thaûy thöùc nhaäp xöù, voâ sôû höõu nhaäp, voâ sôû höõu nhaäp xöù, goïi laø lónh vöïc giaûi thoaùt thöù saùu. Lìa heát thaûy voâ sôû höõu nhaäp xöù, Phi töôûng phi phi töôûng nhaäp, Phi töôûng phi phi töôûng nhaäp xöù, goïi laø lónh vöïc giaûi thoaùt thöù baûy. Lìa heát thaûy Phi töôûng phi phi töôûng nhaäp xöù, töôûng, thoï dieät, thaân chöùng truï, goïi laø lónh vöïc giaûi thoaùt thöù taùm. Taùm thaéng xöù: Beân trong coù saéc töôûng, beân ngoaøi quaùn ít saéc, saéc toát saéc xaáu, laø töø saéc ôû nôi toát ñeïp kia maø sinh quaùn töôûng. Ñoù goïi laø nhaäp thaéng xöù thöù nhaát. Trong coù saéc töôûng, ngoaøi quaùn nhieàu saéc, saéc toát saéc xaáu, laø töø saéc ôû nôi toát ñeïp kia kia maø sinh quaùn töôûng. Ñoù goïi laø nhaäp thaéng xöù thöù hai. Trong khoâng coù saéc töôûng, ngoaøi quaùn ít saéc, saéc toát saéc xaáu, laø töø saéc ôû nôi toát ñeïp kia maø sinh quaùn töôûng. Ñoù goïi laø nhaäp thaéng xöù thöù ba. Trong khoâng coù saéc töôûng, ngoaøi quaùn nhieàu saéc, saéc toát saéc xaáu, laø töø saéc ôû nôi toát ñeïp kia maø sinh quaùn töôûng. Ñoù goïi laø nhaäp thaéng xöù thöù tö. Trong khoâng coù saéc töôûng, ngoaøi quaùn caùc maøu saéc nhö xanh thì quaùn aùnh saùng xanh, nhö maøu cuûa hoa Cöu-maâu-ca ñaõ thaønh maøu xanh cuûa aùo xöù Ba-la-naïi, maøu xanh ñoù quaùn thaáy xanh saùng. Nhö vaäy, thaày Tyø-kheo beân trong khoâng coù saéc töôûng, quaùn maøu xanh beân ngoaøi, quaùn

thaáy maøu xanh saùng, nghóa laø maøu aáy ôû nôi toát ñeïp maø sinh quaùn töôûng. Ñoù goïi laø nhaäp thaéng xöù thöù naêm. Trong khoâng coù saéc töôûng, ngoaøi quaùn saéc vaøng, thaáy maøu vaøng saùng, nhö maøu cuûa hoa Ca-leâ-na ñaõ thaønh maøu vaøng cuûa aùo Ba-la-naïi, maøu vaøng ñoù quaùn thaáy vaøng saùng. Nhö vaäy, thaày Tyø-kheo beân trong khoâng coù saéc töôûng, quaùn maøu vaøng beân ngoaøi, quaùn thaáy maøu vaøng saùng, nghóa laø maøu ôû nôi toát ñeïp maø sinh quaùn töôûng. Ñoù goïi laø nhaäp thaéng xöù thöù saùu. Trong khoâng coù saéc töôûng, ngoaøi quaùn saéc ñoû, thaáy maøu ñoû saùng, nhö maøu cuûa hoa hoa Baøn-ñaàu-kyø-baø-ca trôû thaønh maøu ñoû cuûa aùo Ba- la-naïi, maøu ñoû ñoù quaùn thaáy ñoû saùng. Nhö vaäy, thaày Tyø-kheo beân trong khoâng coù saéc töôûng, quaùn maøu ñoû beân ngoaøi, quaùn thaáy maøu ñoû saùng, nghóa laø maøu aáy ôû nôi toát ñeïp maø sinh quaùn töôûng. Ñoù goïi laø nhaäp thaéng xöù thöù baûy. Trong khoâng coù saéc töôûng, ngoaøi quaùn saéc traéng, thaáy maøu traéng saùng, nhö maøu cuûa hoa Öu-tö-ña-la trôû thaønh maøu traéng cuûa aùo Ba-la- naïi, maøu traéng ñoù quaùn thaáy traéng saùng. Nhö vaäy, thaày Tyø-kheo beân trong khoâng coù saéc töôûng, quaùn maøu traéng beân ngoaøi, quaùn thaáy maøu traéng saùng, nghóa laø

maøu aáy ôû nôi toát ñeïp maø sinh quaùn töôûng. Ñoù goïi laø nhaäp thaéng xöù thöù taùm. Taùm ñaïo chi laø: Chaùnh kieán, chaùnh tö duy, chaùnh ngöõ, chaùnh nghieäp, chaùnh maïng, chaùnh phöông tieän, chaùnh nieäm, chaùnh ñònh. Noùi xong taùm phaùp coù hai möôi boán loaïi. Chín kieát: Kieát tham duïc, kieát giaän döõ, kieát maïn, kieát voâ minh, kieát kieán, kieát tha thuû, kieát nghi, kieát taät, kieát xan. Chín nôi ôû cuûa chuùng sinh: Chuùng sinh coù saéc, vôùi voâ soá thaân, ñuû loaïi töôûng, laø haøng trôøi ngöôøi. Ñoù goïi laø nôi ôû thöù nhaát cuûa chuùng sinh. Chuùng sinh coù saéc, ñuû loaïi thaân, coù moät loaïi töôûng, laø thaân Phaïm thieân, vôùi nôi choán chuyeån ñoåi ban ñaàu. Ñoù goïi laø nôi ôû thöù hai cuûa chuùng sinh. Chuùng sinh coù saéc, moät loaïi thaân, ñuû loaïi loaïi töôûng, laø coõi trôøi Quang aâm. Ñoù goïi laø nôi ôû thöù ba cuûa chuùng sinh. Chuùng sinh coù saéc, moät loaïi thaân, moät loaïi töôûng, laø coõi trôøi Bieán tònh. Ñoù goïi laø nôi ôû thöù tö cuûa chuùng sinh. Chuùng sinh coù saéc, khoâng coù töôûng, laø chuùng sinh nôi coõi trôøi Voâ töôûng. Ñoù goïi laø nôi ôû thöù naêm cuûa chuùng sinh. Chuùng sinh khoâng saéc, ñaõ lìa heát thaûy caûn che cuûa saéc töôûng, hoaøn toaøn khoâng coøn moät loaïi töôûng naøo, tö duy nôi voâ löôïng khoâng xöù nhaäp,

truï vaøo Voâ löôïng khoâng xöù, laø coõi trôøi Khoâng xöù. Ñoù goïi laø nôi ôû thöù saùu cuûa chuùng sinh. Chuùng sinh khoâng saéc, ñaõ lìa heát thaûy khoâng xöù nhaäp, truï vaøo Voâ löôïng thöùc xöù, laø coõi trôøi Thöùc xöù. Ñoù goïi laø nôi ôû thöù baûy cuûa chuùng sinh. Chuùng sinh khoâng saéc, ñaõ lìa heát thaûy thöùc xöù nhaäp, truï vaøo Voâ sôû höõu xöù, laø coõi trôøi Voâ sôû höõu xöù. Ñoù goïi laø nôi ôû thöù taùm cuûa chuùng sinh. Chuùng sinh khoâng saéc, ñaõ lìa heát thaûy Voâ sôû höõu xöù nhaäp, truï vaøo Phi töôûng phi phi töôûng xöùù, laø coõi trôøi Phi töôûng phi phi töôûng xöù. Ñoù goïi laø nôi ôû thöù chín cuûa chuùng sinh. Noùi xong chín phaùp coù möôøi taùm loaïi. Möôøi nhaát thieát nhaäp: Nhaát thieát nhaäp cuûa ñòa, moät töôùng sinh ra caùc phöông treân- döôùi, voâ löôïng khoâng hai. Ñoù goïi laø Nhaát thieát nhaäp xöù thöù nhaát. Nhaäp cuûa thuûy - hoûa - phong, heát thaûy nhaäp xöù cuûa xanh - vaøng - ñoû - traéng, heát thaûy nhaäp xöù cuûa khoâng, heát thaûy nhaäp xöù cuûa thöùc, moät töôùng sinh caùc phöông treân - döôùi, khoâng hai, khoâng löôøng. Ñoù goïi laø möôøi Nhaát thieát nhaäp xöù. Möôøi phaùp voâ hoïc: Chaùnh kieán voâ hoïc cho ñeán giaûi thoaùt voâ hoïc, giaûi thoaùt tri kieán voâ hoïc. Noùi xong möôøi phaùp coù hai möôi loaïi. Möôøi moät phaùp: Saéc höõu laäu, voâ laäu; thoï - töôûng - haønh - thöùc höõu laäu, voâ laäu vaø phaùp voâ vi. Noùi xong möôøi moät phaùp coù möôøi moät loaïi. Möôøi hai nhaäp: Laø nhaõn nhaäp - saéc nhaäp cho ñeán yù nhaäp - phaùp nhaäp. Noùi xong möôøi hai phaùp coù möôøi hai loaïi. Möôøi taùm giôùi: Noùi roäng nhö tröôùc trong phaåm Phaân bieät baûy söï. Hai möôi hai caên: Laø nhaõn caên, nhó caên, tyû caên, thieät caên, thaân caên, nam caên, nöõ caên, maïng caên, yù caên, laïc caên, khoå caên, hyû caên, öu caên, xaû caên, tín caên, tinh tieán caên, nieäm caên, ñònh caên, tueä caên, vi tri ñöông tri caên, dó tri caên, voâ tri caên. Chín möôi taùm söû: (Ñaõ noùi chín möôi taùm phaùp coù chín möôi taùm thöù). Phaùp nhó dieäm laø gì? Laø heát thaûy phaùp maø trí nhó dieäm

nhaän bieát ñöôïc, tuøy töøng luùc öùng hôïp. Tuøy luùc öùng hôïp laø sao? Laø trong hoaøn caûnh khoå, trí nhaän bieát; trí nhaän bieát khoå taäp, trí nhaän bieát taäp dieät, trí nhaän

SOÁ 1541 - LUAÄN CHUÙNG SÖÏ PHAÀN A TYØ ÑAØM - Quyeån 4 74

bieát dieät ñaïo. Ñaïo vaø moïi ñieàu thieän, trí cuõng nhaän bieát. Khoå - taäp - dieät - ñaïo, hö khoâng soá dieät - phi soá dieät, heát thaûy nhöõng thöù phaùp nhö theá Nhó dieäm trí ñeàu nhaän bieát heát, tuøy nôi choán öùng hôïp. Ñoù goïi laø phaùp nhó dieäm. Phaùp thöùc laø gì? Laø heát thaûy phaùp maø thöùc nhaän bieát, phaân bieät, tuøy luùc thích öùng. Theá naøo laø tuøy luùc thích öùng? Laø nhö nhaõn thöùc bieát saéc, nhó thöùc bieát tieáng, tyû thöùc bieát muøi, thieät thöùc bieát vò, thaân thöùc bieát xuùc chaïm, yù thöùc bieát phaùp. Maét saéc cuõng bieát caùi bieát cuûa nhaõn thöùc. Tai- tieáng cuõng bieát caùi bieát cuûa nhó thöùc. Muõi, höông cuõng bieát caùi bieát cuûa tyû thöùc. Löôõi, vò cuõng bieát caùi bieát cuûa thieät thöùc. Thaân - xuùc cuõng bieát caùi bieát cuûa thaân thöùc. YÙ- phaùp cuõng bieát caùi bieát cuûa yù thöùc. Thöùc phaân bieät heát thaûy phaùp naøy, tuøy luùc thích öùng goïi laø phaùp thöùc. Phaùp thoâng nhó dieäm laø gì? Phaùp thoâng nhó dieäm laø trí tueä thoâng suoát moät caùch saùng toû nhö vaäy veà heát thaûy phaùp, theo töøng luùc thích öùng. Theo töøng luùc thích öùng laø sao? Laø khoå nhaãn thì khoå trí thoâng toû veà khoå nhó dieäm. Taäp nhaãn thì taäp trí thoâng toû veà taäp nhó dieäm. Dieät nhaãn thì dieät trí thoâng toû veà dieät nhó dieäm. Ñaïo nhaãn thì ñaïo trí thoâng toû veà ñaïo nhó dieäm. Vaø tueä höõu laäu thieän cuõng thoâng toû veà khoå nhó dieäm. Taäp - dieät - ñaïo - hö khoâng soá dieät - phi soá dieät thoâng toû veà nhó dieäm. Heát thaûy caùc phaùp aáy ñeàu thoâng toû veà nhó dieäm, tuøy luùc thích öùng, ñoù goïi laø phaùp thoâng nhó dieäm. Phaùp duyeân laø gì? Laø heát thaûy phaùp duyeân, töùc laø taâm- taâm phaùp, tuøy töøng luùc thích öùng. Tuøy töøng luùc thích öùng laø sao? Laø nhaõn thöùc thì nhaõn thöùc töông öng vôùi phaùp duyeân nôi saéc. Nhó thöùc thì nhó thöùc töông öng vôùi phaùp duyeân nôi tieáng. Tyû thöùc thì tyû thöùc töông öng vôùi phaùp duyeân nôi muøi. Thieät thöùc thì thieät thöùc töông öng vôùi phaùp duyeân nôi vò. Thaân thöùc thì thaân thöùc töông öng vôùi phaùp duyeân nôi xuùc chaïm. YÙ thöùc thì yù thöùc töông öng vôùi phaùp duyeân nôi phaùp. Nhaõn saéc vaø nhaõn thöùc duyeân nhau. Nhó thanh vaø nhó thöùc duyeân nhau. Tyû höông vaø tyû thöùc duyeân nhau. Thaân xuùc vaø thaân thöùc duyeân nhau. YÙ phaùp vaø yù thöùc duyeân nhau nôi heát thaûy phaùp. Töùc laø taâm - taâm phaùp. Ñoù goïi laø phaùp duyeân. Phaùp taêng thöôïng laø gì? Laø heát thaûy phaùp höõu vi laàn löôït taêng theâm leân, cuøng phaùp voâ vi ñöôïc caùc phaùp höõu vi taêng theâm leân. Ñoù goïi laø phaùp taêng thöôïng. Phaùp saéc laø gì? Laø möôøi thöù saéc nhaäp vaø phaàn ít cuûa moät nhaäp. Phaùp phi saéc laø gì? Laø moät nhaäp vaø phaàn ít cuûa moät nhaäp. Phaùp coù theå thaáy laø gì? Laø moät nhaäp.

SOÁ 1541 - LUAÄN CHUÙNG SÖÏ PHAÀN A TYØ ÑAØM - Quyeån 4 75

Phaùp khoâng theå thaáy laø gì? Laø möôøi moät nhaäp. Phaùp coù ñoái laø gì? Laø möôøi nhaäp. Phaùp khoâng ñoái laø gì? Laø hai nhaäp. Phaùp höõu laäu laø gì? Laø

möôøi nhaäp vaø phaàn ít cuûa hai nhaäp. Phaùp voâ laäu laø gì? Laø moät phaàn ít cuûa hai nhaäp. Phaùp höõu vi laø gì? Laø möôøi moät nhaäp vaø phaàn ít cuûa moät nhaäp Phaùp voâ vi laø gì? Laø phaàn ít cuûa moät nhaäp. Phaùp höõu traùnh laø gì? Laø möôøi nhaäp vaø phaàn ít cuûa hai nhaäp. Phaùp voâ traùnh laø gì? Laø phaàn ít cuûa hai nhaäp. Nhö phaùp höõu traùnh, phaùp voâ traùnh - phaùp theá gian - phaùp xuaát theá gian - phaùp nhaäp - phaùp baát nhaäp - phaùp nhieãm oâ - phaùp khoâng nhieãm oâ - phaùp y gia - phaùp y xuaát yeáu cuõng nhö vaäy. Phaùp taâm laø gì? Laø moät nhaäp. Phaùp phi taâm laø gì? Laø möôøi moät nhaäp. Phaùp taâm phaùp laø gì? Laø nhö phaùp - töông öng vôùi taâm. Phaùp ñoù nhö theá naøo? Nghóa laø thoï aám, töôûng aám töông öng vôùi haønh aám. Phaùp phi taâm phaùp laø gì? Laø nhö phaùp, taâm khoâng töông öng vôùi nhau. Vieäc ñoù ra sao? Laø saéc, taâm vôùi taâm baát töông öng haønh vaø voâ vi. Nhö phaùp taâm phaùp, phaùp phi taâm phaùp - phaùp taâm töông öng - phaùp taâm baát töông öng cuõng nhö vaäy. Phaùp taâm coäng höõu laø gì? Laø nhö taâm cuøng coù vôùi phaàn ít cuûa möôøi moät nhaäp, tröø yù nhaäp. Phaùp phi taâm coäng höõu laø gì? Laø yù nhaäp. Nhö khoâng phaûi taâm cuøng coù vôùi phaàn ít cuûa möôøi moät nhaäp. Theá naøo laø phaùp taâm tuøy chuyeån? Laø nhö taâm, phaùp cuøng moät khôûi, moät truï, moät dieät. Vieäc ñoù ra sao? Laø heát thaûy taâm cuøng vôùi phaùp vaø ñaïo cuøng ñònh cuøng giôùi. Taâm ñoù vaø phaùp ñoù cuøng sinh, truï, dò dieät. Ñoù goïi laø phaùp taâm tuøy chuyeån. Theá naøo laø phaùp phi taâm tuøy chuyeån? Laø nhö taâm, phaùp khoâng cuøng chung moät khôûi, moät truï, moät dieät. Vieäc ñoù ra sao? Laø tröø taâm phaùp, phaùp vaø ñaïo cuøng ñònh cuøng giôùi, nhö coøn laïi laø saéc. Tröø taâm tuøy chuyeån nôi taâm baát töông öng haønh, nhö taâm coøn laïi laø taâm baát töông öng haønh vaø voâ vi. Theá naøo laø phaùp taâm nhaân? Laø nhö ngöôøi vaøo choã vöôït khoûi sinh ra. Tröø taâm voâ laäu ban ñaàu, thì taâm coøn laïi cuøng vôùi caùc phaøm phu khaùc quyeát ñònh nhaém tôùi, vöôït leân treân ñôøi soáng. Ngoaøi taâm voâ laäu ban ñaàu ñôøi vò lai, hoaëc taâm khaùc, hoaëc nhaân cuûa taâm laø phaàn ít cuûa möôøi moät

nhaäp. Theá naøo laø phaùp phi taâm nhaân? Laø nhö ngöôøi vöôït khoûi sinh ra, taâm voâ laäu ban ñaàu cuøng vôùi haøng phaøm phu khaùc quyeát ñònh nhaém tôùi, vöôït ra khoûi ñôøi soáng, laø taâm voâ laäu vò lai ban ñaàu kia vaø phi taâm hoaëc phi taâm nhaân nôi phaàn ít cuûa möôøi moät nhaäp. Theá naøo laø phaùp taâm thöù ñeä? Laø nhö thöù lôùp cuûa taâm caùc taâm-taâm phaùp coøn laïi ñaõ sinh - seõ sinh, hoaëc ñònh voâ töôûng, ñònh dieät taän ñaõ khôûi- seõ khôûi. Ñoù goïi laø phaùp taâm thöù ñeä. Theá naøo laø phaùp phi taâm thöù ñeä? Töùc laø tröø ra thöù lôùp cuûa taâm laø taâm-taâm phaùp, hoaëc caùc taâm-taâm phaùp coøn laïi, tröø taâm thöù ñeä, taâm baát töông öng haønh, hoaëc taâm baát töông öng haønh khaùc, saéc vaø voâ vi. Theá naøo laø phaùp duyeân taâm? Laø nhö yù thöùc töông öng vôùi choã duyeân nôi taâm. Theá naøo laø phaùp phi duyeân taâm? Laø tröø taâm duyeân cuøng vôùi yù thöùc töông öng, ngoaøi ra, khoâng phaûi laø taâm duyeân töông öng vôùi yù thöùc, cuøng naêm thöùc töông öng vôùi saéc vaø voâ vi-taâm baát töông öng haønh. Theá naøo laø phaùp taâm taêng thöôïng? Laø phaùp höõu vi. Theá naøo laø phaùp phi

taâm taêng thöôïng? Laø phaùp voâ vi. Theá naøo laø phaùp taâm quaû? Laø heát thaûy phaùp höõu vi vaø soá dieät. Theá naøo laø phaùp phi taâm quaû? Laø hö khoâng phi soá dieät. Theá naøo laø phaùp taâm baùo? Laø nhö baùo cuûa taâm ñöôïc phaàn ít cuûa möôøi moät nhaäp, tröø thanh nhaäp. Theá naøo laø phaùp phi taâm baùo? Laø thanh nhaäp, hoaëc khoâng phaûi laø baùo cuûa taâm ñöôïc phaàn ít cuûa möôøi moät nhaäp. Theá naøo laø phaùp nghieäp? Laø thaân nghieäp, khaåu nghieäp, tö nghieäp. Theá naøo laø phaùp phi nghieäp? Laø tröø nghieäp nôi thaân, mieäng nhö saéc khaùc. Tröø nghieäp cuûa tö, nhö haønh coøn laïi. Tröø ba aám coøn laïi nhö thoï v.v... vaø voâ vi. Theá naøo laø phaùp nghieäp töông öng? Laø nhö phaùp - tö töông öng. Vieäc naøy ra sao? Laø heát thaûy taâm - taâm phaùp, tröø tö. Theá naøo laø phaùp phi nghieäp töông öng? Laø nhö phaùp khoâng töông öng vôùi tö. Vieäc naøy ra sao? Laø saéc - tö - taâm baát töông öng haønh vaø voâ vi. Theá naøo laø phaùp nghieäp coäng höõu? Laø yù nhaäp. Nhö nghieäp coäng höõu coù phaàn ít cuûa möôøi moät nhaäp, tröø tö. Theá naøo laø phaùp phi nghieäp coäng höõu? Laø tö nghieäp, tröø yù nhaäp vaø phi nghieäp coäng höõu coù phaàn ít cuûa möôøi moät nhaäp. Theá naøo laø phaùp nghieäp tuøy chuyeån? Laø nhö phaùp cuøng vôùi tö moät

luùc khôûi, truï, dieät. Vieäc naøy ra sao? Laø heát thaûy taâm - taâm phaùp, tröø tö. Nhö ñaïo coäng ñònh coäng giôùi. Nhö tö nghieäp kia vaø phaùp aáy cuøng sinh truï dò dieät, thì ñoù goïi laø phaùp nghieäp tuøy chuyeån. Theá naøo laø phaùp phi nghieäp tuøy chuyeån? Laø phaùp khoâng cuøng vôùi tö moät luùc khôûi, truï, dieät. Vieäc naøy ra sao? Laø tröø taâm - taâm phaùp vaø nghieäp tuøy chuyeån, nghieäp nôi thaân - mieäng. Nhö saéc coøn laïi, tröø nghieäp tuøy chuyeån nôi taâm baát töông öng haønh. Nhö taâm coøn laïi khoâng töông öng haønh vôùi tö vaø voâ vi. Theá naøo laø phaùp nghieäp nhaân? Laø nhö ngöôøi vaøo nôi vöôït cao haún leân xa sinh ra, tröø nghieäp tö voâ laäu ban ñaàu. Nhö tö coøn laïi vaø caùc phaøm phu khaùc quyeát ñònh nhaém tôùi, vöôït cao ly sinh, tröø nghieäp tö voâ laäu ban ñaàu cuûa ñôøi vò lai. Nhö tö coøn laïi vaø yù nhaäp, hoaëc nghieäp nhaân nôi phaàn ít cuûa möôøi moät nhaäp. Theá naøo laø phaùp phi nghieäp nhaân? Laø nhö ngöôøi ñi vaøo vöôït cao xa lìa nôi sinh, tö duy voâ laäu ban ñaàu kia cuøng chuùng phaøm phu khaùc quyeát ñònh nhaém tôùi, vöôït cao ly sinh, laø tö voâ laäu ban ñaàu nôi ñôøi vò lai hoaëc phi nghieäp nhaân nôi phaàn ít cuûa möôøi moät nhaäp, tröø yù nhaäp. Theá naøo laø phaùp nghieäp thöù ñeä? Laø nhö thöù lôùp cuûa taâm phaùp. Theá naøo laø phaùp phi nghieäp thöù ñeä? Laø nhö phaùp khoâng phaûi laø thöù lôùp cuûa taâm. Theá naøo laø phaùp duyeân nghieäp? Laø nhö maét, tai, yù v.v... ba thöùc thaân aáy töông öng khi duyeân nôi nghieäp. Theá naøo laø phaùp phi duyeân nghieäp? Laø nhö tröø maét v.v... duyeân nôi nghieäp, töông öng vôùi ba thöùc thaân. Nhö maét v.v... nhöõng duyeân khaùc khoâng phaûi laø nghieäp töông öng vôùi ba thöùc thaân. Vaø tyû, thieät, thaân v.v... ba thöù thaân töông öng vôùi saéc vaø voâ vi - taâm baát töông öng haønh. Theá naøo laø phaùp nghieäp taêng thöôïng? Laø phaùp höõu vi. Theá naøo laø phaùp phi nghieäp taêng thöôïng? Laø phaùp voâ vi. Theá naøo laø phaùp nghieäp quaû? Laø heát thaûy phaùp höõu vi vaø soá dieät. Theá naøo laø phaùp phi nghieäp

quaû? Laø hö khoâng - phi soá dieät. Theá naøo laø phaùp nghieäp baùo? Laø nhö nghieäp baùo ñöôïc phaàn ít cuûa möôøi moät nhaäp, töø thanh nhaäp. Theá naøo laø phaùp phi nghieäp baùo? Laø thanh nhaäp, nhö phi nghieäp baùo ñöôïc phaàn ít cuûa möôøi moät nhaäp. Theá naøo laø phaùp höõu? Laø phaùp höõu laäu. Theá naøo laø phaùp phi höõu? Laø phaùp voâ laäu. Theá naøo laø phaùp höõu töông öng? Laø taâm - taâm phaùp höõu laäu. Theá naøo laø phaùp phi höõu töông öng? Laø taâm - taâm phaùp - saéc voâ

laäu vaø voâ vi - taâm baát töông öng haønh. Theá naøo laø phaùp höõu coäng höõu? Laø phaùp höõu laäu. Hoaëc phaùp voâ laäu, phaùp höõu laäu cuøng khôûi. Theá naøo laø phaùp phi höõu coäng höõu? Laø töø phaùp höõu laäu vaø phaùp voâ laäu coäng höõu, nhö phaùp voâ laäu coøn laïi. Theá naøo laø phaùp höõu tuøy chuyeån höõu nhaân? Laø phaùp höõu laäu. Theá naøo laø phaùp phi höõu tuøy chuyeån phi höõu nhaân? Laø phaùp voâ laäu. Theá naøo laø phaùp höõu thöù ñeä? Laø taâm - taâm phaùp höõu laäu kia theo thöù lôùp sinh ra taâm - taâm phaùp khaùc, ñaõ khôûi - seõ khôûi vaø chaùnh thoï voâ töôûng, chaùnh thoï dieät taän, ñaõ khôûi - seõ khôûi. Ñoù goïi laø phaùp höõu thöù ñeä. Theá naøo laø phaùp phi höõu thöù ñeä? Laø töø thöù lôùp hieän coù nôi taâm- taâm phaùp, hoaëc taâm - taâm phaùp coøn laïi, töø thöù lôùp hieän coù nôi taâm baát töông öng haønh, hoaëc taâm baát töông öng haønh khaùc saéc vaø voâ vi. Theá naøo laø phaùp duyeân höõu? Laø naêm thöùc töông öng, cuøng duyeân höõu nôi yù thöùc töông öng. Theá naøo phaùp phi duyeân höõu? Laø töø naêm thöùc töông öng vaø duyeân höõu nôi yù thöùc töông öng. Hoaëc yù thöùc coøn laïi töông öng vôùi saéc vaø voâ vi - taâm baát töông öng haønh. Theá naøo laø phaùp höõu taêng thöôïng? Laø phaùp höõu vi. Theá naøo laø phaùp phi höõu taêng thöôïng? Laø phaùp voâ vi. Theá naøo laø phaùp höõu quaû? Laø phaùp höõu laäu. Hoaëc ñaïo theá tuïc ñoaïn töø caùc kieát maø chöùng. Theá naøo laø phaùp phi höõu quaû? Laø töø phaùp höõu laäu vaø phaùp voâ laäu höõu quaû, nhö phaùp voâ laäu khaùc. Theá naøo laø phaùp höõu baùo? Laø nhö höõu baùo ñöôïc phaàn ít cuûa möôøi moät nhaäp, töø thanh nhaäp. Theá naøo laø phaùp phi höõu baùo? Laø thanh nhaäp, nhö khoâng phaûi coù baùo ñöôïc phaàn ít cuûa möôøi moät nhaäp. Theá naøo laø phaùp ñoaïn tri? Laø hai trí, töùc laø phaùp trí vaø tyû trí. Theá naøo laø phaùp trí sôû tri? Laø trí nhaän bieát heát thaûy caùc phaùp. Theá naøo laø phaùp phi trí sôû tri? Laø hoaëc caàu phaùp nhö vaäy maø khoâng theå ñaït ñöôïc. Theá naøo laø phaùp ñoaïn tri sôû ñoaïn? Laø phaùp höõu laäu. Theá naøo laø phaùp phi ñoaïn tri sôû ñoaïn? Laø phaùp voâ laäu. Theá naøo laø phaùp tu? Laø phaùp höõu vi thieän. Theá naøo laø phaùp phi tu? Laø phaùp baát thieän, voâ kyù vaø soá dieät.

Theá naøo laø phaùp chöùng? Laø coù hai phaùp chöùng töùc laø Trí chöùng vaø Ñaéc chöùng. Theá naøo laø phaùp trí chöùng? Laø heát thaûy caùc phaùp maø trí chöùng ñaéc. Theá naøo laø phaùp phi trí chöùng? Laø hoaëc caàu phaùp nhö vaäy nhöng khoâng theå naém baét ñöôïc. Theá naøo laø phaùp ñaéc chöùng? Laø phaùp thieän

nöông vaøo chaùnh thoï ñeå chöùng ñaéc chöù khoâng chìm maát, nhö thieân nhaõn - thieân nhó voâ kyù. Ñoù goïi laø phaùp ñaéc chöùng. Theá naøo laø phaùp phi ñaéc chöùng? Laø tröø ra khoâng aån khuaát chìm maát thieân nhaõn- thieân nhó voâ kyù, nhö coøn laïi phaùp voâ kyù vaø phaùp baát thieän. Theá naøo laø phaùp taäp? Laø phaùp höõu vi thieän. Theá naøo laø phaùp phi taäp? Laø phaùp baát thieän - voâ kyù vaø soá dieät. Theá naøo laø phaùp höõu toäi? Laø phaùp baát thieän, vaø aån maát - voâ kyù. Theá naøo laø phaùp voâ toäi? Laø phaùp thieän, vaø khoâng aån maát - voâ kyù. Nhö phaùp höõu toäi- phaùp voâ toäi; phaùp ñen - phaùp traéng; phaùp thoaùi - phaùp baát thoaùi cuõng nhö vaäy. Theá naøo laø phaùp aån moät? Laø phaùp oâ ueá. Theá naøo laø phaùp baát aån moät? Laø phaùp khoâng oâ ueá Theá naøo laø phaùp kyù? Laø phaùp thieän vaø phaùp baát thieän. Theá naøo laø phaùp voâ kyù? Laø tröø phaùp thieän, phaùp baát thieän, phaùp coøn laïi chính laø noù. Theá naøo laø phaùp dó khôûi? Laø phaùp quaù khöù, hieän taïi. Theá naøo laø phaùp baát khôûi? Laø phaùp khoâng sinh ôû vò lai vaø phaùp voâ vi. Theá naøo laø phaùp kim khôûi? Laø nhö phaùp hieän tieàn, vò lai taát khôûi. Theá naøo laø phaùp phi kim khôûi? Laø tröø phaùp hieän tieàn, vò lai taát khôûi, coøn laïi phaùp vò lai, phaùp quaù khöù, hieän taïi vaø phaùp voâ vi. Theá naøo laø phaùp dó dieät? Laø phaùp quaù khöù. Theá naøo laø phaùp phi dó dieät? Laø phaùp vò lai, hieän taïi vaø phaùp voâ vi. Theá naøo laø phaùp kim dieät? Laø nhö phaùp hieän taïi dieät. Theá naøo laø phaùp phi kim dieät? Laø tröø phaùp hieän taïi hieän tieàn dieät, laø coøn laïi phaùp hieän taïi, phaùp quaù khöù, vò lai vaø phaùp voâ vi. Theá naøo laø phaùp duyeân khôûi? Laø phaùp höõu vi. Theá naøo laø phaùp phi duyeân khôûi? Laø phaùp voâ vi. Nhö phaùp duyeân khôûi, phaùp phi duyeân khôûi; phaùp duyeân sinh,

phaùp phi duyeân sinh; phaùp nhaân, phaùp phi nhaân; phaùp höõu nhaân, phaùp phi höõu nhaân; phaùp nhaân khôûi, phaùp phi nhaân khôûi cuõng nhö vaäy. Theá naøo laø phaùp nhaân töông öng? Laø heát thaûy taâm - taâm phaùp. Theá naøo laø phaùp phi nhaân töông öng? Laø saéc vaø voâ vi - taâm baát töông öng haønh. Theá naøo laø phaùp kieát? Laø chín kieát. Theá naøo laø phaùp phi kieát? Laø tröø chín kieát, nhö caùc phaùp coøn laïi. Theá naøo laø phaùp sinh kieát? Laø phaùp höõu laäu. Theá naøo laø phaùp phi sinh kieát? Laø phaùp voâ laäu Theá naøo laø phaùp thuû? Laø boán phaùp giöõ laáy. Theá naøo laø phaùp phi thuû? Laø phaùp voâ laäu. Theá naøo laø phaùp thoï? Laø nhö thuoäc veà töï taùnh cuûa phaùp. Theá naøo laø phaùp phi thoï? Laø nhö chaúng phaûi thuoäc veà töï taùnh cuûa phaùp. Theá naøo laø phaùp thuû sinh? Laø phaùp höõu laäu. Theá naøo laø phaùp phi thuû sinh? Laø phaùp voâ laäu. Theá naøo laø phaùp phieàn naõo? Laø nhö phaùp troùi buoäc ñaõ daáy khôûi. Theá naøo laø phaùp phi phieàn naõo? Laø nhö phaùp khoâng daáy khôûi troùi buoäc. Theá naøo laø phaùp oâ ueá? Laø phaùp baát thieän vaø aån moät - voâ kyù. Theá naøo laø phaùp baát oâ ueá? Laø phaùp thieän vaø khoâng aån moät - voâ kyù. Theá naøo laø phaùp höõu oâ ueá? Laø phaùp höõu laäu. Theá naøo laø phaùp phi höõu oâ ueá? Laø phaùp voâ laäu. Theá naøo laø phaùp trieàn? Laø caùc phaùp phieàn naõo. Theá naøo laø phaùp phi trieàn? Laø caùc phaùp khoâng phaûi phieàn naõo.

Theá naøo laø phaùp trieàn truï? Laø taâm - taâm phaùp oâ ueá. Theá naøo laø phaùp phi trieàn truï? Laø taâm - taâm phaùp khoâng oâ ueá nôi saéc, vaø taâm baát töông öng haønh voâ vi. Theá naøo laø phaùp trieàn sinh? Laø phaùp höõu laäu. Theá naøo laø phaùp phi trieàn sinh? Laø phaùp voâ laäu. Theá naøo laø phaùp höõu duyeân? Laø heát thaûy taâm - taâm phaùp. Theá naøo laø phaùp voâ duyeân? Laø saéc, voâ vi - taâm baát töông öng haønh. Theá naøo laø phaùp höõu giaùc? Laø nhö phaùp töông öng vôùi giaùc. Theá naøo laø phaùp phi höõu giaùc? Laø nhö phaùp khoâng töông öng vôùi giaùc. Theá naøo laø phaùp höõu quaùn? Laø nhö phaùp töông öng vôùi quaùn.

Theá naøo laø phaùp phi höõu quaùn? Laø nhö phaùp khoâng töông öng vôùi quaùn. Theá naøo laø phaùp khaû laïc? Laø nhö phaùp töông öng vôùi hyû caên. Theá naøo laø phaùp phi khaû laïc? Laø nhö phaùp khoâng töông öng vôùi hyû caên. Theá naøo laø phaùp thoï duïng? Laø nhö phaùp töông öng vôùi yù tö duy. Theá naøo laø phaùp phi thoï duïng? Laø nhö phaùp khoâng töông öng vôùi yù tö duy. Theá naøo laø phaùp höõu söï höõu duyeân? Laø phaùp höõu vi. Theá naøo laø phaùp voâ söï voâ duyeân? Laø phaùp voâ vi. Theá naøo laø phaùp höõu thöôïng? Laø heát thaûy caùc phaùp höõu vi, vaø hö khoâng- phi soá dieät. Theá naøo laø phaùp voâ thöôïng? Laø phaùp soá dieät. Theá naøo laø phaùp vieãn? Laø phaùp quaù khöù, vò lai. Theá naøo laø phaùp caän? Laø phaùp hieän taïi vaø phaùp voâ vi. Theá naøo laø phaùp höõu löôïng? Laø nhö quaû cuûa phaùp höõu löôïng, vaø soá löôïng cuûa baùo löôøng tính ñöôïc. Theá naøo laø phaùp voâ löôïng? Laø nhö quaû cuûa phaùp voâ löôïng, vaø soá löôïng cuûa baùo khoâng löôøng tính ñöôïc. Theá naøo laø phaùp kieán? Laø nhö nhaõn caên vaø naêm taø kieán. Chaùnh kieán theá tuïc, hoïc kieán, voâ hoïc kieán. Theá naøo laø phaùp phi kieán? Laø tröø nhaõn caên, coøn laïi laø saéc. Tröø taùm kieán, coøn laïi laø caùc phaùp thuoäc haønh aám. Ba aám nhö thoï vaø phaùp voâ vi. Theá naøo laø phaùp kieán xöù? Laø phaùp höõu laäu. Theá naøo laø phaùp phi kieán xöù? Laø phaùp voâ laäu. Theá naøo laø phaùp kieán töông öng? Laø phaùp töông öng vôùi taùm kieán. Theá naøo laø phaùp phi kieán töông öng? Laø phaùp khoâng töông öng vôùi taùm kieán. Theá naøo laø phaùp phaøm phu? Laø chuùng sinh nhaäp ñòa nguïc, nhaäp suùc sinh, nhaäp ngaï quyû, nhaäp ngöôøi coõi Uaát-ñôn-vieät, nhaäp coõi trôøi Voâ töôûng. Do nghieäp sinh nôi caùc coõi aáy, neân goïi laø phaùp phaøm phu. Theá naøo laø phaùp phi phaøm phu? Laø boán daáu ñaïo, boán bieän taøi, boán quaû Sa-moân, nguyeän trí voâ traùnh ñaïi bi, chaùnh thoï dieät taän, khoâng khoâng, voâ nguyeän voâ nguyeän, voâ töôùng voâ töôùng, huaân tu thieàn, trí voâ giaùn v.v..., ngöôøi coõi trôøi Tònh Cö. Do nghieäp sinh nôi caùc coõi aáy, neân goïi laø phaùp phi phaøm phu. Theá naøo laø phaùp phaøm phu coäng? Laø nhö ñaïo coäng - ñònh coäng,

sinh ñeán ñaâu ñeàu coù nôi choán dung naïp, ngöôøi phaøm keû thaùnh, nhö chuùng sinh haønh chaùnh thoï. Ñoù goïi laø phaùp phaøm phu coäng (chung). Theá naøo laø phaùp phi phaøm phu coäng? Töùc laø nhö phaùp phi phaøm phu. Theá naøo laø phaùp ñònh? Laø naêm nghieäp voâ giaùn, phaùp hoïc, phaùp voâ hoïc. Theá naøo laø

phaùp phi ñònh? Laø tröø naêm nghieäp voâ giaùn vaø hai phaùp hoïc, coøn laïi laø phaùp höõu laäu vaø voâ vi. Theá naøo laø phaùp naõo? Laø phaùp baát thieän, aån moät, voâ kyù. Theá naøo laø phaùp phi naõo? Laø phaùp thieän, khoâng aån moät, voâ kyù. Theá naøo laø phaùp caên? Laø saùu noäi nhaäp, vaø trong phaùp nhaäp laø phaùp thuoäc nôi caên. Theá naøo laø phaùp phi caên? Laø naêm ngoaïi nhaäp, vaø trong phaùp nhaäp laø phaùp khoâng thuoäc veà caên. Theá naøo laø phaùp thuoäc Thaùnh ñeá? Laø heát thaûy phaùp höõu vi vaø soá dieät. Theá naøo laø phaùp phi Thaùnh ñeá nhieáp? Laø hö khoâng - phi soá dieät. Theá naøo laø phaùp coäng höõu? Laø phaùp höõu vi. Theá naøo laø phaùp phi coäng höõu? Laø phaùp voâ vi. Theá naøo laø phaùp töông öng? Laø heát thaûy taâm - taâm phaùp. Theá naøo laø phaùp phi töông öng? Laø saéc, voâ vi - taâm baát töông öng haønh. Theá naøo laø phaùp quaû? Laø taát caû caùc phaùp höõu vi vaø soá dieät. Theá naøo laø phaùp phi quaû? Laø hö khoâng - phi soá dieät. Theá naøo laø phaùp höõu quaû? Laø phaùp höõu vi. Theá naøo laø phaùp phi höõu quaû? Laø phaùp voâ vi. Theá naøo laø phaùp baùo? Laø nhö baùo ñöôïc phaàn ít cuûa möôøi moät nhaäp, tröø thanh nhaäp. Theá naøo laø phaùp phi baùo? Laø thanh nhaäp, nhö khoâng phaûi laø baùo ñöôïc phaàn ít cuûa möôøi moät nhaäp. Theá naøo laø phaùp höõu baùo? Laø phaùp höõu laäu thieän vaø baát thieän. Theá naøo laø phaùp phi höõu baùo? Laø phaùp voâ laäu voâ kyù. Theá naøo laø phaùp nhaân duyeân? Laø heát thaûy caùc phaùp. Theá naøo laø phaùp phi nhaân duyeân? Laø phaùp nhö vaäy khoâng theå thuû ñaéc. Theá naøo laø phaùp höõu nhaân duyeân? Laø phaùp höõu vi. Theá naøo laø phaùp phi höõu nhaân duyeân? Laø phaùp voâ vi. Theá naøo laø phaùp xuaát? Laø giôùi thieän thuoäc coõi Duïc, thuoäc coõi Saéc-

Voâ saéc. Phaùp hoïc, phaùp voâ hoïc, chaùnh thoï thieän, tòch tónh xuaát yeáu vaø soá dieät. Theá naøo laø phaùp phi xuaát? Laø tröø giôùi thieän thuoäc coõi Duïc, coøn laïi laø phaùp thuoäc coõi Duïc. Tröø chaùnh thoï thieän, tòch tónh xuaát yeáu thuoäc coõi Saéc-Voâ saéc, coøn laïi laø caùc phaùp thuoäc coõi Saéc-Voâ saéc vaø hö khoâng phi soá dieät. Theá naøo laø phaùp höõu xuaát? Laø phaùp höõu vi. Theá naøo laø phaùp phi höõu xuaát? Laø phaùp voâ vi. Theá naøo laø phaùp töông tuïc? Laø nhö phaàn ñoaïn cuûa phaùp kia ñaõ khôûi, seõ khôûi. Vieäc naøy nhö theá naøo? Laø phaùp quaù khöù, hieän taïi hoaëc phaùp vò lai, ngay ñaây taát khôûi. Phaùp sau cuøng noái nhau vôùi phaùp tröôùc. Ñoù goïi laø phaùp töông tuïc. Theá naøo laø phaùp phi töông tuïc? Laø tröø phaùp quaù khöù, hieän taïi vaø phaùp vò lai taát khôûi nôi ngay ñaây. Coøn laïi laø phaùp vò lai vaø phaùp voâ vi. Theá naøo laø phaùp höõu töông tuïc? Laø nhö phaàn ñoaïn cuûa phaùp kia ñaõ khôûi. Vieäc naøy nhö theá naøo? Laø tröø naêm aám maïng chung toái haäu cuûa baäc A-la-haùn trong quaù khöù, hieän taïi. Coøn laïi laø phaùp quaù khöù, hieän taïi, phaùp tröôùc vaãy goïi phaùp sau noái nhau. Ñoù goïi laø phaùp höõu töông tuïc. Theá naøo laø phaùp phi höõu töông tuïc? Laø naêm aám maïng chung toái haäu cuûa baäc A-la- haùn trong quaù khöù, hieän taïi, nhö phaùp vò lai vaø phaùp voâ vi. Ñaõ noùi xong hai phaùp.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.